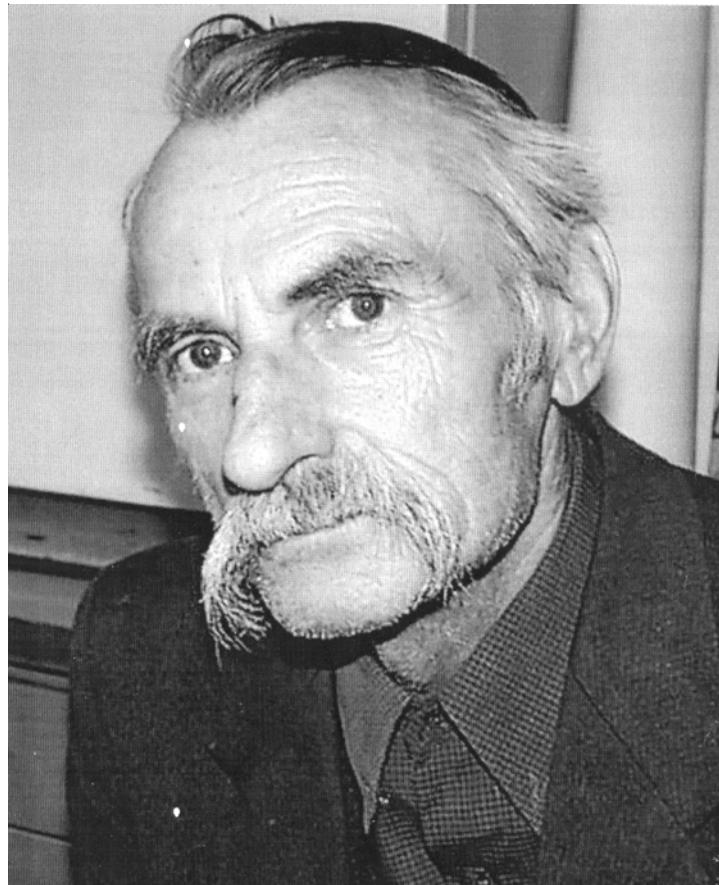

Пам'яті
Нестерова Анатолія Євтихійовича
(20.11.1935 - 05.07.2018)

5 липня 2018 р. пішов з життя Анатолій Євтихійович Нестеров, доктор хімічних наук, колишній головний науковий співробітник відділу фізикохімії полімерів, вся трудова діяльність якого пройшла в стінах IXBC НАН України.

А.Є. Нестеров народився 20 листопада 1935 р. у с. Коряківка Богуславського району Київської області. Після закінчення в 1954 р. Медвинської СШ № 1 вступив на фізичний факультет Київського державного університету імені Т.Г. Шевченка, який закінчив у 1959 р. і був направлений на роботу на посаду інженера в лабораторію фізичної хімії полімерів Інституту хімії полімерів і мономерів АН УРСР. У 1962 р. А.Є. Нестеров вступив до аспірантури при інституті і для виконання дисертаційної роботи був направлений в Інститут високомолекулярних сполук АН СРСР (м. Ленінград). У 1965 р. після завершення роботи над дисертацією повернувся в IXBC АН УРСР, де був зарахований на посаду молодшого наукового співробітника. У 1966 р. захистив дисертаційну роботу на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук, а у 1977 р. - на здобуття наукового ступеня доктора хімічних наук. Учене звання старшого наукового співробітника йому присвоєно в 1970 р.

З 1968 р. А.Є. Нестеров працював в IXBC АН УРСР на посадах старшого наукового співробітника (1968-1980 pp.), завідувача лабораторії (1980-1982 pp.), завідувача відділу (1982-1985 pp.), головного наукового співробітника (1985-2003 pp.).

А.Є. Нестеров - відомий вчений у галузі термодинаміки розчинів і сумішій полімерів. За його участі виконано пionерські дослідження поведінки макромолекул у концентрованих розчинах, механізму формування поліуретанових сіток із олігомерів, термодинаміки наповнених полімерних сумішей; сформульовано основні принципи рівноважної та нерівноважної компатибілізації в наповнених полімерних сумішах.

Вперше було показано, що в концентрованих розчинах полімерів за критичних концентрацій відбувається "колапс" полімерних клубків за температури осаджування, а також встановлено, що розміри макромолекул одного полімеру (гостя) в розчині за наявності другого полімеру (хазяїна) зменшуються зі збільшенням концентрації полімеру-хазяїна за ступеневим законом, що значно пізніше було підтверджено в роботах зарубіжних авторів.

Вперше в Україні А.Є. Нестеровим застосовано метод оберненої газової хроматографії (ОГХ) для всебічного дослідження поверхневих шарів і термодинамічних властивостей полімерів, кополімерів, їх сумішей та взаємопроникних полімерних сіток (ВПС), впливу наповнювачів на термодинамічну сумісність полімерів. Методом ОГХ виявлено наявність міжфазної області в сумішах полімерів і ВПС, розрахована її частка та показана залежність від складу ВПС. Встановлено, що формування структур у ВПС результат "вимушеної" сумісності за відсутності істинної термодинамічної сумісності двох сіток.

З 1985 р. після розробки методики світlorозсіяння для тонких плівок сумішей полімерів і реакційних систем вперше започатковані систематичні дослідження впливу наповнювача на фазовий стан та кінетику фазового поділу в сумішах як готових полімерів, так і в сумішах, що формуються *in situ*. Експериментальні дані дали змогу сформулювати ряд нових положень про вплив наповнювача і його концентрації на рівноважну та нерівноважну компатибілізацію наповнених сумішей полімерів, що пов'язано з гальмуванням процесів фазового поділу, поверхневою сегрегацією компонентів (селективною адсорбцією) та утворенням міжфазних шарів.

А.Є. Нестеров - автор і співавтор понад 200 наукових праць, в тому числі 4 монографій та 3 довідників, 6 авторських свідоцтв СРСР на винаходи. Його праці опубліковані в провідних вітчизняних і зарубіжних виданнях.

А.Є. Нестеров був членом Спеціалізованої вченої ради із захисту докторських дисертацій при IXBC НАН України, членом Спеціалізованої ради із захисту кандидатських дисертацій з фізики при Київському державному університеті імені Т.Г. Шевченка.

За багатолітню плідну творчу працю, вагомий особистий внесок у розвиток полімерної науки А.Є. Нестеров відзначений Почесною грамотою Президії НАН України та ЦК профспілки працівників НАН України, медалями.

Анатолій Євтихійович пропрацював у нашому інституті 44 роки, і весь цей час він щедро ділився своїми глибокими знаннями і досвідом з усіма, хто звертався до нього за допомогою і порадою. Останні 15 років життя, не маючи змоги працювати в інституті через хворобу, він продовжував активно працювати дома: спілкувався зі співробітниками інституту, обговорював з ними результати наукових досліджень, писав статті. Він був чуйною, скромною, доброзичливою людиною з тонким почуттям гумору. Творчо обдарованим, розумним, життерадісним, добрим і веселим він назавжди залишився в нашій пам'яті.